

Ο ΣΑΡΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟ ΝΕΡΟ

«Ο Σαρλό και το αθάνατο νερό» Ντίνος Δημόπουλος

Τόπος: Το χωριό Κοχύλι, στον Αμβρακικό, κοντά στην Άρτα.

Χρόνος: 1925-1930

Θεματικά κέντρα

1. Ο τρόπος διασκέδασης των ανθρώπων της εποχής και οι πρώτες εμπειρίες ενός παιδιού από την γνωριμία με τον κινηματογράφο
2. Ο μαγικός κόσμος του βουβού κινηματογράφου.

Δομή / Ενότητες:

1^η Ο Πέτρος ... ψεύτικα είναι, είπε: Η διαδρομή από το Κοχύλι στην Άρτα

2^η Έμπαιναν ... το έργο: Είσοδος στην πόλη της Άρτας

3^η Φτάσανε ..ελάτε παιδιά: Η άφιξη στο σινεμά

4^η Ξύπνησε ...πειστωμένος αυτός: Η αναμονή μέσα στο σινεμά για την έναρξη της ταινίας

5^η Βρήκε την ώρα... για το φθισικό παιδί: Η παρακολούθηση της ταινίας και οι εντυπώσεις του Πέτρου.

Τα **συναισθήματα** του Πέτρου.

Όταν προετοιμάζεται...	Αγωνία, ανυπομονησία, περιέργεια, απορία.
Κατά την διαδρομή προς την Άρτα	Ντροπή και συστολή προς τους γονείς της Ανθούλας, θαυμασμός για την εμφάνιση της Ανθούλας. Ανησυχία.
Μπροστά στον κινηματογράφο	Η ανυπομονησία του αυξάνεται και νιώθει θαυμασμό για όσα βλέπει για πρώτη φορά
Καθώς παρακολουθεί την ταινία	«Μαγεύεται» από την ταινία, λυπάται για το μωρό, νιώθει αγωνία. Απορεί γιατί το εγκατέλειψε η μητέρα του. Αντιπαθεί τους «κακούς ανθρώπους» που είχαν απαγάγει το μωρό. Νιώθει χαρά και ανακουφίζεται ψυχικά, όταν το μωρό σώζεται.
Στο τέλος της ταινίας	προσπαθεί να πλησιάσει το Σαρλό και να του ζητήσει να φέρει το αθάνατο νερό, για να γιατρευτεί ο άρρωστος φίλος του, ο Πάνος. Αφελής αλλά και συναισθηματικός και ευαίσθητος, ενδιαφέρεται για

τον φίλο του.

2. Στο κείμενο αυτό, υπάρχουν αρκετά στοιχεία που προέρχονται από άλλες, περασμένες εποχές, τα οποία έχουν χαθεί στην εποχή μας. Τα στοιχεία αυτά είναι τα ακόλουθα:

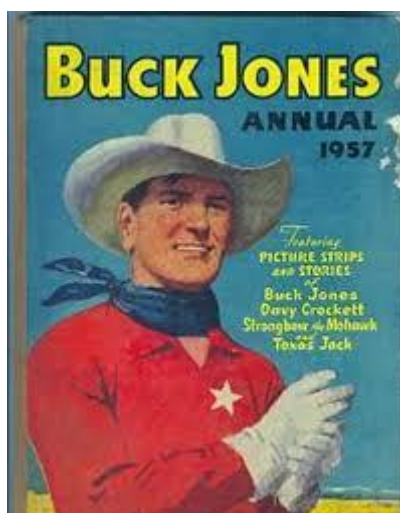
α. Η καλή και επίσημη ενδυμασία των παιδιών, όταν επρόκειτο να πάνε στον κινηματογράφο («Του σιδέρωνε **τα ναυτικά του**, του γυάλισε τα παπούτσια, του μαντάρισε τις ριγέ του τις κάλτσες»).

β. Η ύπαρξη ενός οδηγού (σοφέρ), μια διαδεδομένη συνήθεια για τις οικογένειες των πλουσίων. Ο «Ντούλα-Καρανάσος οδηγεί μια παλιά **Σεβρολέτ**, κορνάρει με τη καραμούζα.

γ. Η μετακίνηση στη μεγάλη πόλη, για να παρακολουθήσει κάποιος θερινό σινεμά, συνήθως γουέστερν («είναι καλεσμένος του κυρίου τελώνη να πάνε στην Άρτα, στον κινηματογράφο, να δούνε τον ...

δ. Η σκηνή με τον Πέτρο μπροστά από τον κινηματογράφο και με τις απορίες του, σχετικά με τον τρόπο προβολής του έργου («Ο Πέτρος πετάχτηκε όζω ξαναμμένος ... αυτό είναι ο κινηματογράφος. Θα δεις...»).

ε. Οι παραστάσεις του θεάτρου σκιών, ο **Καραγκιόζης (εικόνα)**,

που άλλοτε αποτελούσε το βασικό τρόπο διασκέδασης των παιδιών («Αυτός είχε δει Καραγκιόζη, ήξερε πως ήταν φιγούρες που τις κουνούσε πίσω από το πανί ο Μιχάλαρος, ο καραγκιοζοπαίχτης»).

στ. Ο **πασατεμπάς** και ο καφετζής, οι οποίοι κυκλοφορούσαν μέσα στον χώρο του κινηματογράφου, για να πουλήσουν τα προϊόντα τους («Πέρασε ο πασατεμπάς ... λιγότερο πασατέμπο», «ο πασατεμπάς διαλαλούσε τον πασατέμπο του», «Κι ύστερα ανάψανε τα φώτα και φώναξε ο πασατεμπάς ... «Κρύες παγωμένες!»).

Αφηγηματικές τεχνικές

Διήγηση: εξιστόρηση γεγονότων, αφήγηση (ο αφηγητής περιγράφει τι συνέβη με δικά του λόγια ή εκθέτει σκέψεις και συναισθήματα των προσώπων, χωρίς άμεση παράθεση των λόγων τους). (Μαρία Παπαλεοντίου Φιλόλογος - Λειτουργός Π.Ι.Κ.)

Αφήγηση σε τρίτο πρόσωπο. Ο αφηγητής δεν συμμετέχει στην ιστορία (ετεροδιηγητικός) αλλά είναι **παντογνώστης** αφηγητής, γνωρίζει τις σκέψεις των ηρώων και τα συναισθήματά τους.

Διάλογος: - **Διάλογος σε αφηγηματικό κείμενο, όπου αποδίδεται πιστά ο λόγος των προσώπων (ύφος, ιδίωμα, λεξιλόγιο κτλ.) με τη χρήση παύλας /εισαγωγικών. Προσδίδει στην αφήγηση δραματικότητα, φυσικότητα και ζωντάνια. Συντελεί στην πειστικότερη διαγραφή των χαρακτήρων - τα πρόσωπα αποκτούν αληθοφάνεια. Προσιδιάζει στην ανθρώπινη ιδιότητα του αφηγητή, που δεν μπορεί να είναι παντογνώστης. Ο αναγνώστης αντλεί μέσω του διαλόγου πληροφορίες για πρόσωπα και γεγονότα. Εξυπηρετεί την εξέλιξη της δράσης - προετοιμάζει σκηνές που θα ακολουθήσουν (Μαρία Παπαλεοντίου Φιλόλογος - Λειτουργός Π.Ι.Κ.)**

Μεταξύ των παιδιών: αποκαλύπτει τον τρόπο σκέψης του Πέτρου και της Ανθούλας, την αφέλεια των παιδιών και παρουσιάζει τα συναισθήματά τους και τον χαρακτήρα τους.

Περιγραφή: λεπτομερής απόδοση, αναπαράσταση τόπων, καταστάσεων και χαρακτήρων. (Μαρία Παπαλεοντίου Φιλόλογος - Λειτουργός Π.Ι.Κ.)

Περιγραφές: το ντύσιμο της Ανθούλας, η εικόνα της πόλης της Άρτας με τους πλανόδιους πωλητές, ο κινηματογράφος...

Εκφραστικά μέσα

Μεταφορές: δεν έπαιρνε τα μάτια της από πάνω της, έβλεπε με μάτια αχόρταγα, η μυρωδιά της γαλατόπιτας του χτύπησε τη μύτη.

Παρομοιώσεις: ήταν ντυμένη **σαν μεγάλη κυρία**, ένα αυτοκίνητο **σαν** του Ντούλα Καρανάσου.

Λίγα λόγια για την ταινία «το Χαμίνι»..

Υπόθεση

Ο Τσάρλι Τσάπλιν βρίσκει ένα εγκαταλελειμμένο μωρό και το φροντίζει. Καθώς μεγαλώνει γίνεται συνεργάτης του στις απάτεωνιές. Τελικά, οι κοινωνικές υπηρεσίες

προσπαθούν να του πάρουν το παιδί, και η ταινία ύστερα από μια απελπισμένη αναζήτηση καταλήγει σε μια συναισθηματική επανασύνδεση.

Ασκήσεις

1. Ποιος μας λέει την ιστορία, ποιος μιλάει και σε ποιο πρόσωπο;
2. Συμμετέχει ως πρόσωπο ο αφηγητής στην ιστορία ή όχι; Ο αφηγητής είναι ένα από τα πρόσωπα της ιστορίας;
3. Ο αφηγητής είναι παντογνώστης ;(μηδενική εστίαση)
4. Ποιες αφηγηματικές τεχνικές είναι χρησιμοποιεί ο συγγραφέας; (διήγηση /περιγραφή /σχόλιο αφηγητή /μονόλογο - εσωτερικό μονόλογο /διάλογο ; Τι εξυπηρετούν και πώς λειτουργούν οι συγκεκριμένες τεχνικές;
5. Να αφηγηθείς τι συνέβη μέσα στον κινηματογράφο από την οπτική γωνίας της Ανθούλας.